

LBRIS

We know
books

ISBN 978-630-6563-30-2

Regina Maria a României

**GÂNDURI
ȘI ICOANE
DIN VREMEA
RĂZBOIULUI**

PREȘIA

CUPRINS

5	GÂNDURI ȘI ICOANE DIN VREMEA RĂZBOIULUI
7	DE LA INIMA MEA LA INIMA LOR
14	COPIIUL MEU
21	ÎN NUMELE TĂU
28	BUCUREȘTII
34	ÎN IARNA RĂZBOIULUI
51	VINE PRIMĂVARA...
57	VOLUNTARIII ARDEALULUI ȘI BUCOVINEI
61	ÎN MEMORIAM...
76	MAICA PUCCI
84	LACRIMI...
93	PRIZONIERII
131	RESURRECTIO
145	SÂMBĂTA MORȚILOR
154	TĂCERE
163	DINAINTE DE RĂZBOI
168	DUPĂ RĂZBOI

GÂNDURI ȘI ICOANE
DIN VREMEA RĂZBOIULUI

Gândurile au aripi. Ele zboară în lume fără să fie văzute, ducând cu dânsese puțința binelui și a răului.

Cei care le zămislesc, și mai mult încă, cei care le aștern pe hârtie, trebuie să aibă grijă de sămânța pe care o seamănă și o împrăștie.

Un gând frumos poate să fie ca o biserică în care omul își odihnește sufletul, iar gândul rău este neghina care înăbușă grâul cel mai curat și mai rodnic.

Gândurile au aripi — de aceea să fim cu grijă pentru gândurile trimise în lume, mai ales în ceasul când soarta își coboară umbra ei asupra viitorului nostru și asupra onoarei unei țări care s-a ridicat la o culme înaltă prin credința, prin jertfa, prin suferința și prin idealul care a trimis-o în luptă.

Măreția unui popor nu stă numai în ceasul biruinței, ci mai ales în puterea lui de a suferi.

De aceea gândurile fiecăruia trebuie să fie ca stâncile cu care clădești o fortăreață împrejurul onoarei patriei, o fortăreață atât de tare încât generațiile care vor veni să

LIBRIS | We know books
se simtă sigure între zidurile ridicate pe morminte — pe mormintele acelor care și-au dat viața pentru un ideal, ziduri cimentate de sângele vitejilor și de lacrimile celor care îi plâng...

Gândurile au aripi — de aceea ia aminte la gândurile pe care le trimiți în lume...

1 februarie 1918

DE LA INIMA MEA LA INIMA LOR

I

Trenuri trec... trec, și povara lor, pe care o duc departe, e tinerețea țării noastre, speranța căminelor.

Sunt grămădiți cu miile pe acoperișurile vagoanelor, spânzurați pe margini, atârnați în chip primejdios, dar sunt veseli cu toții. Râd în drum, cântă, strigă... Și trenuri trec, trec înainte în fiecare zi...

Cu inima grea, cu mâinile pline de flori plecăm la gară. Am dori să le spunem cuvinte de care să-și aducă aminte, să le spunem tot ce simțim în aceste clipe, dar glasurile lor care se ridică în cor le înăbușă pe ale noastre.

Un strigăt li se desprinde de pe buze când mă văd:

— Ne ducem, plecăm cu bucurie, ne ducem la biruință, ca tu să te faci Împărăteasă, Împărăteasa tuturor românilor...

Acesta e strigătul inimii lor, urarea pe care o trimit, urarea pe care o cred, și eu le zâmbesc îmbiindu-i cu flori pe care le strânge brațul lor viu.

Și trec... trec înainte...

Într-o seară, când soarele se înclina în slava lui luminoasă, poleind cu aur tot ce-i cădea în cale, ajunsei mai târziu la gară, reținută cum eram de alte datorii, și trenul, a cărui plecare voiam s-o salut, se pusese în mișcare. Tinerii soldați se îngrămădeau cu veselia lor zgomotoasă în compartimente, având la chipiu și pe tunică flori pe care li le împărțisem mai înainte. Chiar și tunurile și caii erau împodobite cu margarete, cu flori liliachii de toate nuanțele, și strălucirea bogată a apusului le sporea frumusețea. Părea că însuși cerul se încerca să binecuvânteze plecarea acestor băieți care se duceau atât de bucuși la moarte.

Mâhnită de a fi ajuns cu întârziere, mă îndreptai grabnic spre vagoanele în mișcare. Un strigăt izbucni atunci din toate piepturile, fiindcă mă recunoscuroasă, și o ploaie de flori căzu la picioarele mele. Ei și le desprindeau de la tunică, și le smulgeau din capelă, de pe tun, aceste flori ce le păstrau, ca să acopere cu ele pe Regina lor, în vreme ce aceeași urare urca spre cer:

— Dumnezeu să-Ți ajute s-ajungi Împărăteasă, Împărăteasa tuturor românilor...

Și florile îmi cădeau în brațe, îmi cădeau pe mâinile care abia le mai puteam ține, se împrăștia pe pământul ce se acoperea cu purpur.

Multă vreme stătui nemișcată după ce trenul dispăruse; o dungă de fum pierdută în zarea portocalie și

florile care mi se ofileau la picioare îmi mai lămureau doar această plecare.

Mă uitam, ca în fața unui mister, la cele două șine aruncate spre infinit, în depărtare, îmbinându-și drumul lor despărțit, și mă întrebam spre ce soartă oare se îmbulzește această tinerețe, mă întrebam dacă se va izbândi visul lor, dacă mulți dintr-înșii se vor mai întoarce...

Soarele coborâse, fumul se risipise, cântecul soldaților era o amintire numai...

Încetșor m-am pornit spre casă...

II

În fiecare zi mă duceam între răniți, treceam din sală în sală. Toți mă voiau între dâșii, fiecare soldat dorea să vadă pe Regină. Niciodată n-am lăsat o chemare fără răspuns, și cutreieram pretutindeni, fără să mă descurajeze vreo privire, vreo oboseală, vreun drum cât de lung.

Câteodată mi se pare însă că rătăcesc printr-un vis fără sfârșit. Îi văd culcați pat lângă pat, ochii lor mă întâlnesc, mă urmăresc, mă sorb... N-am știut niciodată până astăzi ce înseamnă să fii prada atâtor ochi. S-ar părea că privirile lor îmi smulg inima din piept, le simt ca o povară pe care abia mai pot s-o îndur.

Mă aplec spre fața lor trudită, le strâng mâinile întinse, mi-așez degetele pe frunțile arzătoare, le scrutez privirile ce se sting, ascult cuvintele șoptite...

Și pretutindeni mă urmărește aceeași urare:

— Dumnezeu să-ți ajute să te faci Împărăteasă, Împărăteasa tuturor românilor...

Buze încleștate mi-o spun, glasuri pline de nădejde mi-o strigă:

— Ce înseamnă suferința noastră, dacă Tu te faci Împărăteasă, Împărăteasa tuturor românilor?

Sunt atât de mișcătoare aceste cuvinte când pornesc de la patul răniților care văd în mine împlinirea visului pentru care își dau viața!

Mă simt așa de mică, așa de umilită în fața răbdării lor stoice, ochii mi se umplu de lacrimi și îmi dau seama că trebuie să mulțumesc lui Dumnezeu pentru măreția acestei credințe.

De ce să fiu eu cea aleasă ca să înfățișeze un ideal, de ce să fiu eu acest simbol? Ce drept am oare să stau deasupra lor și să dobândesc slava cu prețul sângelui?

Și astfel trec înainte, cu mai multă duioșie, de la un pat la altul...

* * *

Aceasta era într-o vreme când speranța căuta în fiecare suflet, când entuziasmul dintâi făcea să bată inimile la fel, când credința biruințelor glorioase ne însenina zilele.

Mult mai târziu însă, în împrejurări cu totul schimbate, în altă parte, mi-au fost rostite aceleași cuvinte de către un om care nu putea să-mi vadă fața în dimineața aceea când, după ce suferise o trepanație, zăcea cu

capul înfășurat în pânze sângerate. Cineva îi spusese că Regina e alături, că venise să-l vadă, să întrebe de rana lui, să încerce să-l ajute, de era nevoie.

El întinse, dibuind, o mână pe care am apucat-o într-a mea șoptindu-i cuvinte de mângâiere, aplecată asupra buzelor care murmurau ceva ce nu înțelegeam. Omul nu avea nici față, nici privire, acoperit cum era de pânzele pătate de sânge.

Atunci, ca foarte de departe, veni ră cuvintele, aceleași cuvinte:

– Dumnezeu să Te apere și să Te ție, ca să ajungi Împărăteasă, Împărăteasa tuturor românilor...

Mi s-a părut în această clipă că ceva minunat coborâse deodată în inima mea zdrobită, ceva sfânt și grozav, ceva care era mai mult decât puteam îndura... În vremurile de nădejde, urarea aceasta era, fără îndoială, atingătoare, dar acum îmi apărea mare și sfântă, căci se rostea într-o clipă când cel mai întunecos dezastru ne copleșise țara, când armatele noastre se retrăgeau pas cu pas în fața șuvoiului dușmanilor noștri...

Și acolo, în odaia suferinței, gura aceasta pe moarte spunea nădejdea de care toți se agățau, visul, visul de aur pe care cu toate jertfele, mizeria și moartea, totuși, într-o zi, trebuie să-l izbândim. Nu era decât unul dintre cei mulți, un glas din necunoscut, un martir fără nume, dar vorbele lui găsiră drumul inimii mele.

Și, aplecată asupra-i, punându-mi lin mâna pe legăturile înroșite, m-am rugat lui Dumnezeu să-i asculte

dorința, m-am rugat ca sângele atâtor umili eroi să nu se risipească în zadar, m-am rugat ca, în ziua ori în ceasul când izbăvirea cea mare va veni, un ecou al cântecelor de biruință să ajungă și până la acest anonim, dincolo de marea umbră în care se cufundă, să ajungă, pentru ca, de dincolo de groapă, să ia parte la o glorie pe care ochii lui, încă vii, nu mai puteau s-o vadă...

Moartea se târăște pe pământ... În toate țările, sub soare, tinerețea își risipește viața cu miile, mamele plâng și țărâna nu mai bea decât sânge. Și fiindcă moartea e Suverană, ea întinde mâna să culeagă și mugurii care așteaptă să se deschidă mâine; ea întinde mâna ca să-mi smulgă și odorul meu, cel de pe urmă născut, copilul sufletului meu!... Nu sunt destui morți, nu e destulă suferință, nu sunt destule jertfe. Orice femeie trebuie să încerce amarul despărțirii, trebuie să plângă și să-și plece fața în pulbere.

Într-o vreme când fiii reginelor n-au dreptul să-și arunce viața pe câmpul de luptă, — ca să pot înțelege mai bine lacrimile mamelor, — moartea s-a furișat în casa mea și așteaptă să mi-l răpească pe cel mai tânăr, pe cel mai nevinovat, pe cel fără de apărare. Culcat în albul patului îngust, el luptă împotriva unei mari și nevăzute spaima, și mi se pare că și eu lupt alături cu el. Cu toate acestea dragostea nu poate să-l ajute, sunt neputincioasă în fața durerii lui, pe care groaza mea nu

poate să i-o aline, iar lacrimile nu sunt în stare să-i răco-rească sângele în friguri.

De jur împrejurul meu mor copiii altor mame; între zidurile odăii acesteia păzite se stinge ș-al meu...

Nu mai pot să-l opresc. El devine un simbol al tragediei țării mele. Singur se apără împotriva unui dușman covârșitor în aceeași vreme când, aproape la toate granițele, oștile noastre se împotrivesc popoului năvălirii, care cotropește pas cu pas pământul binecuvântat al căminelor noastre.

Copilul meu, — și țara mea... Dragostea, rugăciunile ce murmurăm, încordările, sângele risipit sunt zadarnice. Căci, fără îndoială, se găsesc ceasuri care nu mai atârnă de voința oamenilor, care aparțin destinului.

Ziua mea, zi de sărbătoare națională. Și moartea pân-dește, pân-dește la căpățaiul copilului meu! Sunt așteptată, m-așteaptă și răniții, — căci nu sunt și ei oare copiii mei? Zile întregi i-am părăsit. Din pricina crudei mele frământări nu i-am putut cerceta. Și au nevoie de mine, îi simt cum mă cheamă.

Câteodată mi se pare că încercarea, e prea grea, că judecata mi se clatină. Totuși astăzi fiecare are un drept asupra-mi, și chiar cel mai umil trebuie să se poată apropia de inima mea.

Mi s-au adus flori, flori multe. Stau împrăștiate pe parchet, aruncate pe mese, pe scaune și aerul e plin de mireasma lor. Ce înseamnă toate aceste flori? Mi-au fost trimise pentru o zi de bucurie, ori pentru o zi

de... moarte? Le iau în brațe și mă grăbesc cu ele spre patul răniților. Vremea e scurtă... copilul meu moare... Chemarea lui mă urmărește, dar paturile sunt atât de multe, atât de multe... Voi putea ajunge vreodată până la cel din urmă? Ce-și zic ei oare când s-apleacă să-mi sărute mâna? Nu le pot vedea limpede fața, fiindcă ochii îmi sunt plini de lacrimi. Nu le pot auzi limpede cuvântul, de palpitarea îngrozită a inimii mele. Ce-și șoptesc încet? Un nume flutură pe toate buzele: Mircea, Mircea! Îi urează sănătate copilului meu... El moare însă... Nu știți voi că moare? Inima mea strigă acest adevăr înfricoșat și eu îngrop fiecare pat sub flori, cum, într-un vis de evlavie, aș acoperi cu ele, așternutul Morții.

* * *

Mircea se odihnește; lupta lui s-a sfârșit; Mircea este al Păcii; Mircea a murit. Camera durerii e tăcută acum, țipetele sunt o amintire a trecutului, fiori de groază ai acestui pământ. Pentru el, toți acești fiori s-au dus. Ca o flacăra mică, ce pâlpâie și se stinge, așa s-a sfârșit. Niciun strigăt, abia un suspin. Era trudit, cu inima biruită... Era un luptător prea tânăr, și Dumnezeu i-a îngăduit să moară ca o mică flacăra ce se stinge... așa i-a îngăduit Dumnezeu să moară...

E mort Mircea... Ziua morților. Frunzele cad, cerul plouă lacrimile părerilor de rău, și-o ceață deasă ca un